

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
retrimis.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anulări:
în Viena: M. Dukes, Heinrich
Schalk, Rudolf Wasse, A. Oppelner,
Nachfolger; Anton Oppelner, J.
Danninger. În Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat. În
București: Agenca Havas, Snc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
cație. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagină a 3-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” ieșe în ziua care dă.

Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. anieetori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etarșii
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Arăt abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 282.

Brașov, Joi, 21 Decembrie

1895.

„Sașii și Românii.”

Organul săsesc din Sibiu, „Sieb. d. Tageblatt” publică în numărul său dela ultima Decembrie st. n. un răspuns al „mai multor alegători români” la articolul „Sașii și Românii”, apărut în numita foie, despre care articol am vorbit și noi la locul acesta.

Intâmpinarea din cestiune a alegătorilor români este scrisă cu multă cunoștință de cauză și combată cu argumente tari și cu citre neresturnabile toate afirmările foiei săsesci, privitoare la procederea Românilor din comitatul Sibiului, pe care foia săsescă a numit-o necorectă și neleală.

Se arată mai ales în acest articol, că starea, ce s'a creat majorității covârșitoare a Românilor din comitatul Sibiului, nu este nici pe departe atât de favorabilă, cum vră s'o înfățișeze „Tageblatt”; că Românii sunt reprezentați în corpul funcționarilor comitatului Sibiului și a orașelor sale numai cu 8.25%, pe când populațiunea română din comitat face 66.4%. Raportul este der mai nefavorabil chiar ca în comitatele, unde domnesce șovinismul unguresc, cum sunt: comitatul Aradului, Caraș-Severin, Maramureș, Hunedóra etc.

Mai departe se analizază toate inviniurile ridicate în contra Românilor din partea amintitului diar și se dovedesc cu cifre, că nici în ce privește alegerea din Mercurea, nici în ce privește alegerea de reprezentanți comunali ai orașului Sibiului, aceste inviniuri n'au nici cel mai mic temei.

În fine intâmpinarea constată incorectitatea procederei Sașilor față cu Românii la alegerile de funcționari și declară, că în ce privește postul de protopretor la Mercurea,

pe care l'au pierdut, Românii consideră acesta ca o vătămăre a dreptului și a posesiunii lor.

De aici urmăz, că procederea Românilor a fost pe deplin justificată și că ei prin purtarea Sașilor și a organului lor se vęd atacați și provocați.

Românii n'au voit să provoce pe Sași, der fiind provocați, ei ridică mânușa și de aceea, fără nici o inimiciție contra poporului săsesc, vor lupta cu toate mijlocele pentru apărarea dreptului și a posesiunii lor, contra acelor politicieni săsesci, cari i-au constrâns la acesta.

Diarul sibiian răspunde la intâmpinarea, despre care e vorba și care a fost publicată și de „Kronstädter Ztg.” din loc în mod evasiv. Duce, că și-a propus a nu se certa cu Românii și de aceea renunță de-a răspunde amănunțit la acușările din partea română. Dacă ar fi știut, cât resens va face, n'ar fi întrebunțat icona cu „incendiile de pădure”. Pote să existe o respectare reciprocă a individualității naționale între Sași și Români și totuși căile lor politice să fiă deosebite. Sașii nu pot consimți cu multe postulate ale Românilor, cari prejudecă intereselor lor de viață, și altele de acestea.

E clar, că foia săsescă din Sibiu se simte invinsă în cazul de față de dreptatea cauzei, ce-o reprezintă Românii și de aceea se mulțumesc cu aceste observări și cu speranța, ce-o exprimă, că nu va succede nimănui de-a viri desbinare între poporul săsesc și conducătorii săi.

Nu-i vorba însă aici de desbinarea Sașilor, ci de simțul de dreptate al lor față cu Românii, care, cum se vede, este partea cea mai slabă a celor dela „Tageblatt”.

CRONICA POLITICĂ.

— 20 Decembrie.

Majestatea Sa monarchul a primit în 29 c. în audiență pe cancelarul german prinț Hohenlohe și la invitat la prânzul de curte festiv, dat în aceeași zi, la care a luat parte crema diplomației austriace și germane din Viena. Alaltăeri înainte de amedi a vizitat cancelarul german pe nunciul Agliardi și pe ambasadorul italian conte Nigra. Eri cancelarul Hohenlohe împreună cu soția sa au plecat înderēt la Berlin.

Din Berlin se anunță, că împăratul Wilhelm a adresat cancelarului german Hohenlohe un ordin împărătesc, în care se dispune pe ziua de 18 Ianuarie aniversarea înființării imperiului german, care se va serba în sala albă a palatului regesc din Berlin. Cu aceea ocaziune împăratul va ceteri un mesagiu. Săra se va da un bauchet, la care vor fi invitați membrii consiliului federal și ai Reichstagului, apoi acele persoane, cari înainte cu 25 de ani au luat parte din aceste corporațiuni, și cari au merite pentru înființarea imperiului. Serviciul divin, care va preceda sărbătorilor se va celebra în capela castelului împărătesc.

Privitor la evenimentele din Turcia înregistrăm următoarele sciri mai nouē: Din isvor oficioș turoesc s'a desmintit scirea despre ocuparea fortului Zeitun. Din contra în zilele din urmă s'au intemplat numeroșe atacuri sângerose în împrejurimea numitului ținut intărit. Armata turoescă e forțe împedecată în blocada ei prin neaua ce cade mereu și frigul ce chinuesce pe soldații, cari stau sub cerul liber. „Oficiului Reuter” i-se anunță, că în 27 Dec. au fost deținuți în Constantinopol o mulțime de Turci, cari ocupă posturi înalte și cari sunt inviniuți, că ar aparține unui comitet secret. Generalul de diviziă Izzet a fost degradat și esilat la Mossul; majorul Aziz Bey e tras în cercetare disciplinară militară, și mulți alți oficianți au fost esilați.

Banul Croației.

Din nou încep a selăți diferite versiuni asupra Banului Khuen-Hedervary, privitor la chiamarea lui la postul de ministru-președinte ungar. Etă ce scrie „Agrarmer Tageblatt” în unul din numerii săi mai recentți:

Ni-se anunță din isvor bine informat, că trăiesc în mare rătăcire aceia, cari cred, că ar fi cu totul abandonată ideea de-a numi pe contele Khuen Hedervary ministru-președinte al Ungariei. Din contra e forțe probabil, că imediat după anul nou Banul Croației din nou va apăre pe orizontul politic, deore-ce s'a înrădăcinat în cerouri tot mai largi credința, că guvernul-Banffy nu este în stare să se mai susțină lung timp, și e cu puțință, că atacul proxim al opoziției în cestiunea alegerilor dela Stampfen și Giralt, va stinge viața slabă a sateliților lui Banffy.

În cazul acesta Khuen-Hedervary va avē un singur rival, și adevă pe Desideriu Szilagy, președintele camerei, dacă peste tot le va succede și acum clicelor să induplece corôna contra numirei lui Hedervary. În tot cazul acesta va fi ultima întreprindere a clicelor, căci Banul Croației este și va rămâne candidatul corônei pentru fotoliul de ministru-președinte ungar.

A fost un moment (?) în care lui Banffy i-s'a dat ocaziune de-a face pe Ban imposibil pentru un timp îndelungat. Der Banffy n'a folosit ocaziunea, ceea ce i s'a luat în nume de rău din partea clicelor guvernamentale — și acesta va fi cu un motiv mai mult, prin care se va forța și grăbi căderea cabinetului.

Un articol perfid.

Cetitorii noștri sunt puși adă în poziția de a se informa, din reproducerea de mai jos, despre cuprinsul, tendința și spiritul articolului intitulat „Lămuriri” și publicat în fruntea „Tribunei” de Marți 19 (31) Decembrie st. v., de care am făcut amintire în numărul nostru trecut.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Mănăstirea Putna.

(Fine.)

Deră — last not least, — mai reproducem aici și o a treia apretiare și încă prea ilustră, care ea singură, fără de cele două anterioare, este mai mult decât suficientă pentru a adeveri afirmățiunea noastră, că mănăstirea Putnei, unde odihnesce Ștefan, Principele Moldovei, merită o deosebită considerare, vață și venerățiune.

Suntem siguri, că apretierea, ce o vom cita aici, va afla la toți, mai ales la fiă-care austriac, în prima liniă însă la fiă-care patriot bucovinen, cea mai deplină aprobațiune. Sunt adevărate cuvintele sublimă, ce bine-voi a-le esprima Majestatea Sa prea grațiosul nostru Impărat actual despre Ștefan cel Mare, și anume în prealnalta Sa „diplomă” din 9 Dec. 1862 pentru emblema Bucovinei, ri-

dicându-o la rangul de Ducat. În aceea diplomă se dice între altele:

„Pe când înainte de Ștefan cel Mare o mică parte a țării de dincolo de Prut se ținea de Galiția, ér o sēmă din munții ei de Ardeal; marginele Moldovei, prin urmare și ale Bucovinei, prin învingerile eluptate, de principele numit, în contra Polonilor și a Ungurilor se dețermuriră prin hotare proprie, și adevă cătră apus și meadă-nopțe cu Nistrul, părăle Serafinești, Colăcinul și riul Ceremuș, apoi de cătră medă-đi cu isvorele acestui din urmă, ale Sucevei, Bistriței și ale Troțușului, până în Milcov.

„Tera acesta, locuită la început de Daci, apoi împoporată de coloniile lui Traian, pe timpul năvălirii popoarelor fă cercetată de Goti, Gepidi, Huni, Avari, Unguri, Tătari și alte seminții, cari lăsară după sine numai urme de grođăvii și pustiiri.

„În atari împrejurări grele, ce ținură mai la o miă de ani, poporul pământean fă oprit în calea sa cătră trepte mai înalte de cultură, și trebuia să fiă mulțămit a-și scuti viața, datinele și limba, fugind în întimeri-

cul pădurilor, după ce cu armele în mână nu mai putu lupta în contra barbarilor năvălitori.

„Numai după ce, — în urma împreunării într'un stat a singuraticelor ținuturi, foste de abia legate prin Principele Dragoș, — puterea poporațiunii, prin apărarea de poporele vecine, crescū în cât-va, ajunse statul acesta sub eroul Ștefan cel Mare faină măreță, prin învingerile lui cele strălucite asupra neamurilor creștinătății și ai civilizațiunii, de cari vorbesc până în ziua de astăđi numeroșele biserici și mănăstiri: Putna, Volovăț,..... și mai multe altele.”

Aceste cuvinte esprimate despre Ștefan cel Mare de pe unul din cele mai glorioșe tronuri lumesci, împreună cu cele rostite de pe scaunul suprem bisericesc din Roma, sunt cu bună sēmă mai pre sus de trebuința orî și cărui comentariu spre a motiva și dovedi mai pe larg, că mănăstirea Putnei, în a cărei biserice odihnesce acel Mare Domnitor al Moldovei, mai mare însă bine-făcător al omenimei creștine din

Europa, merită deosebit respect și pietate, și încă în rëndul prim din partea noastră, a tuturor Românilor, a căror fală măreță a fost și este și astăđi Ștefan cel Mare — o fală, pentru care neamuri mai numeroșe și mai aventate din lume ne pot cu tot dreptul invidia. Eară ce privește mănăstirea Putnei, care în incinta sa cea sântă păstrează paladiul acelei mărețe fale a noastre, pricepe orî și cine, că această mănăstire nu e numai un refugiu al evlaviei și moralului, ci și un duplu al nostru monument istoric glorios.

Am đis duplu monument, pentru-că de-o parte ea încungiură și scutesce acest prețios paladiu al nostru, ér de altă parte pentru-că ea e martora faptelor și meritelor strălucite și sublimă ale lui Ștefan cel Mare, pe cari le auđirăm atestându-se din partea însu-și escelsului Tron al imperiului Austriei în modul cel mai viu și mai sonor.

Și, în fine, ea se complectăm

Acest articol este frate de cruce cu acela, pe care l'am reprodus eri din „Gazeta Poporului“. Și într'unul și într'altul se tractează de justificarea atitudinii redactorilor și deținătorilor actuali ai „Tribunei“ în fața conflictului lor cu Dr. Rațiu.

„Lămuririle“ mai urmăresc și alte tendințe pamfletare și denunțatorice la adresa partidului național român dela noi, și a acelora dintre Români de dincoace și de dincolo, cari nu aprobă atitudinea d-lui Slavici și soții.

Eată lămuririle „Tribunei“:

În introducerea autorului articolului spune, că pauza produsă prin grațierea condamnaților în procesul Memorandumului a neliniștit pe mulți din cei doritori de luptă, oă s'au ivit mici neînțelegeri, fel de fel de temeri, ba până chiar și bănuiele privitoare la atitudinea în viitor a partidului național român ce a organului său „Tribuna“.

Celor ce ar sta la îndoială, decât nu cumva e vorba ca „Tribuna“ să-și schimbe atitudinea, le dă următoarele lămuriri:

„Tribuna“ n'a fost niciodată și n'are să fie nici de aici înainte organul fiă al unui om, fiă al unui grup de oameni: ea a fost înființată arume, pentru-ca în colonele ei să fie exprimat simțământul oamun de la Românilor din țările coronei ungare. Deci „Tribuna“ nu va putea să-și schimbe atitudinea decât atunci, când în simțământul oamun de la Români din țările coronei ungare s'ar petrece vre-o schimbare.

Eventualitatea unei asemenea schimbări s'ar prevedut chiar la întemeierea „Tribunei“.

În primul număr al „Tribunei“, s'a publicat un program subscris de comitetul înființat de fondatori. E învederat, oă acest program nu avea să reguleze atitudinea partidului național, oi conduita ce r ce după timpuri și împrejurări au purtat, pörta ori vor purta sarcina de redactori ai „Tribunei“.

În virtutea acestui program combatem cu totă hotărârea și fără de sfială actualul sistem de guvernare din regatul ungar, fiind-că el este rău și pentru noi, și pentru toți ceilalți concetățeni ai noștri; nu trecem însă cu vederea, oă sunt pentru noi primejdii și mai mari decât prelungirea pe încă câțiva ani a stării nesuferite, în care trăim. S'a indicat îndeosebi în programul „Tribunei“ și s'a arătat lămurit în foarte multe din articolele publicate în colonele ei, că cel mai mare pericol nu numai pentru noi Români de aici, oi pentru întregul popor român e întinderea spre mără-ți a puterii rusești.

De aceea autorul consideră monarhia habsburgică drept razim firesc al desvoltării noastre naționale și socotese în rândul dușmanilor noștri pe toți cei ce

o slăbesc. Nimic însă, dice, nu-o slăbesce așa oă nemulțumirile, ce le produce elementele accesibile pentru înțurirea rusescă, apoi continuă așa:

Nici-odată n'am scăpat din vedere acest pericol, și luptându-ne contra relelor apucături ale Maghiarilor, noi ne-am dat tot-odată silința de-a feri pe frații noștri și, în genere, pe concetățeni și de înfrurirea rusescă, spre care sunt împinși în mod fatal de cătră guvernul ungar.

Acastă îndoită preocupare a determinat și inclinările noastre.

Decă trebuia să combatem spiritul de slugărniciă reprezentat de omeni, oă mitropolitul Miron, episcopul Szabo, d-l Dr. Iosif Gall ori d-l Partenie Cosma, nu puteam să susținem nici pe omeni ca d-l Dr. Alexandru Moosonyi ori V. Babeș, cari voiau să-și împingă pe Români spre Rusia, pentru-ca guvernul să aibă cuvinte binecuvântate de a proceda cu cea mai extremă rigore față de luptătorii naționali ramâni.....

Care putea, care trebuia să fie atitudinea noastră față de partidele din România?

Cabinetul I. C. Brătianu a procedat cu cea mai deplină asprime față de tinerii, cari, stârniți de agenții provocatori ai guvernului ungar, își dedeau silința să producă aparențele unei irredentisme. Ce trebuia să facem noi, cari primiserăm sarcina „de a combate ori și ce mișcare compromițătoare pentru poporul român?“ Nu eram omi datori să aprobăm asprimea acăta pentru-ca să ferim pe frații noștri de ispititori și pentru-ca lumea să știe, că Români din țările coronei ungare nu sunt accesibili pentru cureate primejdioase? Nu trebuia oă să recunoștem, că bărbății politici, cari au procedat cu aceea asprimea față de nisce omeni, ce se jucau cu mari interese, ved și simt cu Români din țările coronei ungare?

Er decât așa era, Români din țările coronei sfântului Ștefan nu puteau să aibă încredere în priceperea și în buna credință a acelora dintre omeni politici din România, cari încurajau mișcarea irredentistă ori își dedeau silința de a da mișcării naționale române un caracter filorusesc.

Situațiunea o ați tot cea de atunci; nu pöte der să fie alta nici atitudinea „Tribunei“.

Una singură e preocuparea celor ce voesc a-și împinge pe Români în brațele Rusiei: ca nemulțumirea Românilor să dăinuască până în ziua izbucnirii conflictului și să devină din și în și mai vună, în oă o mergere împreună a Românilor cu Austro-Ungaria să fie peste putință. De aceea ei îi împing pe Maghiari să mără înainte, încredințându-i, oă n'au să întimpline nici o greutate din România, er pe Români îi asmută mereu, ca să părăsescă terenul legal

Aceștia sunt cei-ce pun la îndoială lealitatea silințelor noastre și fac fel de fel de opintiri spre a ne împinge la enunțarea nesocotite.

Zadarnice au să rămână silințele lor, căci e vechiu și bine bătuț drumul, în care umblăm și scim bine, unde voim să ajungem.

Ori și cât ne-ar presenta drept nisce trădători, și ne vor face să ne perdem sărăto, nu se dicem, că nu voim să ne împacăm cu Maghiarii.

Da, voim, dorim din totă inima, ca să înceteze cât mai curând lupta grea, pe care o purtăm și care ne slăbesce pe noi și soade în mod îngrozitor puterea de acțiune atât a monarhiei habsburgice, cât și a nemului românesc.

Am dis-o acăta în primul număr al „Tribunei“, am dis-o mereu de atunci și o dicem, și astăzi: lupta, pe care o purtăm, nu e poruită din ură, oi din dorința de a pleca pe un adversar încăpăținat la o pace onorabilă

Și pacea acăta va trebui să se facă, mai înainte de a fi izbucnit conflictul...

„Lămuririle“ se încheie cu următoarele caracteristice pasagie:

Sunt masse mari, cari determină atitudinea noastră, și nu are nimenea autoritatea de a ne determina să ne despărțim de aceste masse, cari, lăsate de ele în zile grele, forte ușor ar pute să fie amăgite de cei ce ați ne ocărăse pe noi.

Er decât zadarnice ar fi silințele noastre leale, se va petrece în simțământul comun al Românilor schimbarea prevedută în primul număr al „Tribunei“ și terenul de luptă va fi deschis „pentru cei ce cred, că numai prin violență se mai pöte restabili echilibrul în patria noastră“.

Până acum schimbarea acăta nu s'a petrecut încă: ocărătorii să mai aibă deci răbdare!

Din Budapesta.

31 Dec. n. 1895.

Suspendarea activității societății „Petru Maior“.

În anul acesta m'a fost dat a vă anunța din vreme în vreme mai multe vesti îmbucurătoare despre zelul tinerimii universitare de aici, desfășurat mai ales pe terenul social și literar, cu o energie și voință înălțătoare, căci universitarii români din Pesta nu și-au uitat de a și vedea cu același zel și cu aceeași dragoste și de studiu, de cultivarea lor spirituală cât mai temeinică.

„Înțelepții cărmuitori ai patriei noastre însă, înspăimântați pe semne, și de acăta nevinovată mișcare culturală a tinerimii române și înrăiți, ca întotdeauna, se vor fi gândit momentan la stânjenirea necondiționată a unor acțiuni atât de „adecuate primejdioase statului atâr maghiar“, îndeosebi acum, în prejma tãmbalãului mi-

lenar, care pe Maghiari îi însuflețese deja până la desbinare și pãruiele...

Și au pregătit o surprindere de anul nou publicului maghiar, er nouă o nouă amărăciune și indignare.

Eri, în 30 Decembrie n., consilierul polițian Viola, la mandatul ministrului de interne, făcū o anchetă în localul societății „Petru Maior“, în urma căreia aduse la cunoștință, oă prin ordinul ministerial delu 27 Decembrie, suspendată societății „Petru Maior“ e suspendată, pe cuvânt, oă în și-nul ei se face „politică“. Ancheta a avut misiunea să afle, întru cât acăta suposițiã ar fi adevărată și întru cât nu.

D-nii Tit Mălaiu, st. în drept, Valeriu Tanco, student în medicină și Ioan Dolean, student în drept, cari au fasonat mai întâi, au scos la ivelă, că ministrul a confundat întrunirile sociale săptămânale ale tinerimii cu ședințele săptămânale ale membrilor societății și au deslușit pe consilierul polițian, că conferința d-lui Dolean despre „Lupta națională ect.“, pe care se întemeiază cazul ministrului, s'a ținut într'un restaurant și nu ca din partea unui membru al societății, ci ca din a unui membru al tinerimii române din Pesta. Conferința deci nu stă în nici o legătură cu activitatea societății.

Președintele societății d-l Drd Florian Munteanu și secretarul, d-l Victor Bratește, de-asemeni au lămurit, că activitatea societății e strict literară și culturală și stă în perfectă consonanță cu statutele sale.

Consilierul polițian, cerū procesele verbale ale ședințelor, pe care le duse cu sine, dând la iusistența președintelui, un revers.

Atâta până acum; ce va mai fi, vedă-vom.

Ritmice.

SCIRILE ȚILEI.

— 20 Decembrie.

Deputațiunea Românilor din Făgăraș.

Țiarele ce ne-au sosit astăzi din Budapesta aduc știrea, că deputațiunea Românilor din Făgăraș, despre care am fost făcut amintire, că va merge să se plângă la ministrul de interne contra suspendării Bauszner, a sosit acolo alaltăieri. Până acuma nu se știe încă nimic ce a isprăvit amintita deputațiune, în Budapesta.

—o—

Maghiarisarea prin Kisdodovuri.

Foile ungurești din Budapesta spun cu multă bucurie, că între poporul slav (Vendii) din comitatul Vas maghiarisarea face mari progrese prin ajutorul Kisdodovurilor. Într'un singur an copiii au învățat versuri și cântări ungurești și, de-odată cu limba maghiară, învață a iubi și pe Maghiari, și ei încă „cu trup cu suflet vor fi cu timpul Maghiari“. — Așa profesec foile ungurești, pe ale căror cuvinte scim, de-altmintealea, ce preț să punem.

din toate punctele de vedere aserțiunile noastre, privitoare la dignitatea și venerabilitatea excepțională superioară a mănăstirii Putna, vom aminti, că și din partea supremelor instanțe administrative ale bisericii noastre ortodoxe, mănăstirea Putnei încă din vechime fu recunoscută ca cea mai înaltă și mai venerabilă din întregul stat al Moldovei și mai pe urmă al Bucovinei. Dovadă pentru acăta e și următoarea singeliă a Metropolitului Iacov, din anul 1765, dată mănăstirii Putna, care singeliă sună adverbum așa:

IACOV

„cu mila lui Dumnezeu Arhiepiscop și Metropolit Moldovei“.

„În știință să fie tuturor cui se cade a ști. De vreme ce sfânta și marea mănăstire Putna, zidirea V. V. cel bun din început s'au cinstit a-se numi cea mai înaltă caputur a mănăstirilor pământului Moldovei, singură de sine stăpânitoare, nicăreia supusă, dintru începutul ei a fost și este Archimandrie, având igumenii ei tot-deuna cu pro-

timisire, a fi înălțati la stепенa Archieriei la sfintele Episcopii a acestei patrii, cum s'au urmat și până la Smerenia noastră, și lângă altele miluri s'au dat ei protia, ca igumini să slujască cu nebederniță cu cruce de piept și cu cărjă archimandrescă, care ei, spre a lor vecinică pomenire, le-au oferit acestei sfinte mănăstiri. Drept acăta și smerenia noastră aflăm cu cale a înțări acest ctitoresc aședământ, și blagoslovim pe preacuviosul igomen Lhir Calistrat, ca la Dumnezeestele slujbe să slujescă cu pomenile mai sus podöbe. Și încă cuviosul Archimandrit să aibă a sluji și cu archimandresca mitră, ce se află la numita mănăstire. Și poftim și pe alții următori scaunului nostru preasfințit Archierei, ca acest ctitoresc aședământ să-l păzească pe cale a lui Dumnezeu, pentru cinstea acestei mănăstiri și a lor vecinică pomenire, Amin.

Vleto 7265 Marte 20.

(Subscris) Iacov Metropolit Moldovei*)

*) Mănăstirea Putnei avea în timpurile nu prę vechii preste trei sute de călugări cu două schituri filiale, „Săhăstria“ și „Ursöea“. Din acest număr de călugări locuiau în incinta mănăstire numai trei-

Acastă singeliă s'a confirmat apoi în an. 1786, după-ce Bucovina veni sub sceptrul Austriei, și de Epis-

decă, „cei mai aleși“, cum dic, ori diceau însemnările din arhiva acestei mănăstiri, eră ceilalți pe împrejurul ei, în chillii separate și imprăștiate prin codrii, ce ajungeau până la zidurile mănăstirii. Și nu-i mirare, că mănăstirea acăta susține un număr atât de mare de călugări, căci ea, pe lângă marile sale averi în moșii, ca favorita Domnitorului țării, atrăgea mulți pe la noi nu numai din poporul inferior ci și mai cu seamă când își petrecea Ștefan cel Mare vilegiaturile sale acolo — boierii, cari cu toții nu veniau, cum se dice, cu mâna golă la mănăstire, ci că sărindare și alte jertfe, după starea fiă-cărnia, cu atât mai mănöse, cu cât nu numai cei trei-deci de călugări dinlăuntrul mănăstirii, ci și ceilalți, erau aleși după terminarea noviciatelor lor, oprindu-se numai cei demni a servi și a fi elită la elită între toate mănăstirile din țară. Prin urmare ei evlaviază și dignitatea esteriöră întru sevrișirea rugelor și întregului cult dumnezeesc, erau la Putna alese și atrăgătoare. — Aut.

copul din Rădăuți Dositeiu Lherescul, și s'a recunoscut, că prerogativele ctitoresci ale mănăstirii Putna nu sunt contrare noului regulament bisericesc promulgat de guvernul austriac în Bucovina.

Eu, scriitorul acestor notițe despre Ștefan cel Mare și despre mănăstirea Putna, apröu sdruncinat în întreg sufletul meu am privit, — în Decembrie 1856 — în adăncul mormont al celui măreț și prea mărit Domnitor al Moldovei și am vedut și moștele lui. Sub reamintirea celui moment grandios, parcă o putere supra-naturală imi trage privirea spirituală încolo, la acel loc, și întreaga-mi ființă pare a fi cutropită și astăzi de acel moment mișcător.

Ca printr'o sacră viziune pare că vedă acolo trei coröne, — splendide ca luciul sórelui și împodobite cu pietrele cele mai nestimavere, ca și cari altele asemenea ochiü omenesc n'a vedut — planând în aer de-asupra celui loc. Eară un glas, deși

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Ianuarie 1896 st. v.

se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 40 franci
pe șase luni 20 "
pe trei luni 10 "

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 2 fl.
pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 8 franci
pe șase luni 4 "

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Erăși o plângere a compatrioților maghiari. Cetim în „Bud. Hir.“ următoarele: „In Bacloa, comuna *Bács Szt-Tamás*, unde locuiesc și 4500 de Maghiari, protocoalele reprezentanței comunale s-au scris numai în limba sârbescă și cu litere civile, și când în 23 Dec. n. protopresbiterul *Ioan Matoss*, și partizanii săi din reprezentanță, au făcut propunerea, că de aici încolo, luându-se în considerațiune cei 4500 de concetățeni maghiari, protocoalele comune să se scrie pe lângă limba sârbescă și în limba maghiară, această propunere a fost respinsă cu 21 de voturi contra 7 voturi, ceea ce nu înseamnă, decât, că în țera unghurească vorba unghurească e oprită (!)“

—o—

Bancnotele de un floren. Cu ziua de 31 Decembrie n. a încetat îndatorarea de-a primi ca plată în circulația de bani, note de 1 fl. Aceste bancnote vor fi primite în casele de stat până în 30 Iunie 1896. Cu finea lunii Noembrie mai erau încă numai 1.5 milioane bancnote de câte 1 fl. în circulația.

—o—

Bătăia între honveđi și ulani. În noaptea de Crăciun se întâmplă în Alba regală o pâruală strajnică între nisce honveđi maghiari și între ulani croați, cari voiau să meargă din cărciumă acasă. O patrulă de honveđi, care trecea tocmai pe acel drum, vădând, că numărul soldaților încăerați e peste 30, alergă în casarmă, după trupa disponibilă. Comandantul trupei disponibile de honveđi

provocă pe soldați să înceteze cu lupta, dăr atunc ulanii își scosseră săbiile și mai mulți dintr'ansii își slobođiră revolverele. In acest moment comandantul trupei disponibile comandă „foc“ și într'o clipită cădură doispere-pece ulanii la pământ, mai mult senu mai puțin răniți. Ceialalți fură escortați în casarmă. Răniții au fost instalați în spital și de acolo, a doua zi, în casarma Iosif. Acest cas, anunțat de „Feh. Napló“ se făcu cunoscut pe cale telegrafică comandai regimentului. Auditoriatul a început imediat o cercetare severă.

—o—

Serbătorirea lui Miletici. Cum am fost anunțat și de altă-dată, Svetozar Miletici, cunoscutul conducător al Sârbilor din Ungaria, își va serba în 22 Februarie 1896 ziua născerei, în care a ajuns la etatea de 70 ani. Din incidentul acesta reprezentanții tinerimei sârbesci din Ungaria, Serbia, Montenegro, Dalmația, Croația, Bosnia și Herțegovina, cari învață la universitatea din Viena, publică în diarul „Zastava“ la loc de frunte un apel către poporul sârbesc, în care ei condamnă formarea de partide și înguștimea de suflet în sinul poporului sârbesc, și provocă pe Sârbii să se unescă, să formeze, chiar și prin cele mai mici comune, comitete, ca aniversarea zilei de născere a lui Miletici să fie sârbată ca o adevărată sârbătoare națională.

—o—

Un înalt funcționar defraudant. Alaltăeri a produs foarte mare senzația în Budapesta deținerea lui Carol Skrobaneck, directorul oficiului ajutător din ministerul de finance și cavalier al ordinului Françoise Iosif. Numitul funcționar adevăc a mers alaltăeri de a dreptul la tribunalul din Budapesta și s'a înscințat acolo ca defraudant. După propria-i mărturisire a defraudat 5000 fl. Judele investigator, se înțelege, numai decât a dat ordin să-l dețină și s'a pornit cercetare, ca să se descopere, ore nu a defraudat Skrobaneck o sumă și mai mare.

—o—

Detragerea biletelor libere pentru călătorii. In consiliul ministerial, ținut zilele trecute, s'a hotărât, ca să se restringă împărțirea de bilete libere pentru călătoriile pe calea ferată. Astfel biletele libere pe cari le posedau funcționarii de stat și diferitele oficii, în cea mai mare parte vor fi detrase, și se va restringe chiar și împărțirea de bilete libere organelor publice. Din potrivă însă, acelor, cari vor fi lipsiți de bilete libere, li se vor da bilete de abonament ieftine, valabile pentru toate liniile căilor ferate de stat. Prețul acestor bilete va fi pe an pentru cl. I 150 fl. și pentru cl. II 120 fl.

—o—

Regenerarea viilor. Ministrul de agricultură ungar, după cum anunță diarele din

Budapesta, va așterne camerei într'una din ședintele proxime, proiectul de lege privitor la regenerarea viilor nimicite prin floxeră. Proiectul conține două feluri de dispozițiuni, și adevăc parte dispozițiuni în cari se precisază ingerența nemijlocită a statului și a mijlocelor sale, și parte dispozițiuni, conform cărora statul numai mijlocit oferă sprijinul și patronagiul său. In prima categorie aparține asigurarea producțiunei de vițe și altoi de vițe în mare cantitate prin reuniuni și prin activitate privată, apoi educarea lucrătorilor de vii și înființarea de stațiuni de probă. In categoria a doua cad acele dispozițiuni, prin cari guvernul se va nisui a mijloci imprumuturi ieftine proprietarilor de vii devastate, ca apoi aceștia să-și potă regenera viile.

—o—

Prinderea unui falsificator anarchist și defraudant celebru. In vara anului c. s'a întâmplat în Berlin un incident foarte senzațional, și adevăc baronul Hammerstein, redactorul diarului „Kreuzzeitung“ într'o bună dimineață a dispărut cu totul. Nobilul baron după ce a falsificat mai multe cambii și a defraudat mai multe mii de florini a tulit'o la sănătosa, așa că până acum nu s'a putut afla nimic despre el. De când a dispărut Hammerstein s'au format legende întregi despre el. Alaltă-eri însă sosi șcirea, că renumitul baron a fost deținut în Atena și eri deja se afla în Triest și va rămâne aci în închisorea austriacă, până când Germania va fini cercetările pornite în contra lui. Amănuntele despre deținerea lui în Atena sunt următoarele: Baronul Hammerstein a stat cam șase luni în Atena și îndrăsnela lui intru atâta a mers de departe, încât a venit în conflict cu Germanii și cu consulul german de acolo. In timpul din urmă în așa stare critică a ajuns baronul, încât și-a pus zșlog și orologiul. Cu ocaziunea unei liturghii de orăciun a fost deținut de un detectiv, care stătea în serviciul consulului german. Consulul german a pretins estradarea lui, dăr Grecia i-a denegat'o, a făcut însă atâta, că l'a dat afară din țera ca pe un anarchist. Astfel a ajuns Hammerstein pe vaporul „Lloyd“ și după aceea în Triest, unde acum își așteptă estradarea.

—o—

O situațiune îngrozitoare. Din Ieisk se depeșeză, că 800 de pescari și 100 de sânni cu cai plecând la pescărit, de-odată s'au tređit că stau pe sloi de ghiată și au fost mânați în marea asovică. Jumătate dintre pescari au fost mântuiți, și acuma se lucră pentru de-a scăpa și pe ceilalți din starea îngrozitoare în care au ajuns.

—o—

Tinerimea română din Arad invită la Balul ce se va aranja în Arad la 5 Februarie 1896 st. n. în salele Hotelului „Crucea Alba“ în favorul școlarilor români lipsiți de mijloce. In numele comitetului:

Romul Nestor president; Dr. Chebelesiu și Dr. Ioan Nemet v.-pres.; George Popovici oassar; Ioan Plavosin controlor; Ioan Faur și George Proca secretari.

—o—

Călinarul Plugarului pe an. 1896, redactat de d-l I. Georgescu, se poate căpeta dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov cu prețul de 25 cr., (trimis cu posta 30 cr.) Dela 10 esemplare comandate de-odată, unul se dă rabat. E unul dintre cele mai bogate și mai eține călindare românesci, conținând material bogat atât economic, cât și literar, foarte variat și instructiv și de petrecere. E întocmit anume pentru trebuințele plugarilor, cari în acest călindar găsesu o călăuză credinciosă pentru toate trebuințele lor.

SCIRI ULTIME.

Budapesta, 31 Decembrie. Diarul „Egyetértés“ în numărul său de astăzi publică următorea enunțațiune pe care acesta a făcut'o într'un cerc restrins: „N'am nici o cauză de-a disolva camera, dăr decât opoziția va împiedeca și mai departe cu atacurile ei mersul regulat al pertractărilor, atunci pe Martie vom fixa alegeri generale.“ „Magyarország“ deduce din această enunțare, că br. Banffy de sigur are deja în busunar învoirea monarhului, că el în cas de lipsă se potă disolva camera.

DIVERSE.

Filosoful și luntrașul. Filosoful englez Bearnese se urcă odată într'o luntre spre a trec, peste un riu. In decursul trecerii intrăbă pe luntraș, decât soia aritmetică? — „Aritmetică? Nu, de așa ceva n'am audīt încă absolut nimic“, răspunse luntrașul. — Bearnese reflectă: „Imi pare rău de d-ta, oăci un pătrar din viața d-tale e pierdută“. — Câte-va minute mai târziu intrăbă el erăși: „Dăr din matematică pricepi ceva? Luntrașul rise și dișe: „Nu!“ — „Ah“, strigă Bearnese, „atunci jumătate din viața d-tale e pierdută! Astronomie ști totuși, cât de puțin?“ — „Nu, d-le!“ răspunse luntrașul. — „Ei, atunci trei pătrare din viața d-tale sunt pierdute!“ Tocmai în clipa aceasta se isbi luntrea de un vâr de stinoă se sparse și începă a se cufunda. Luntrașul își aruncă rocul și intrăbă pe filosof: „Șci inota?“ — „Nu!“ strigă Bearnese, cuprins de o spaimă grozavă. — „Ei atunci aședă-te repede pe umerii mei“ dișe luntrașul altfel toate patru pătrare ale vieții d-tale sunt pierdute“.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

neaudit cu aud trupesc, dără simțit cu întregul suflet, par'că spune: „Vedeți corōna cea una, ea e lucrată și pentru eternitate lăsată lumii pentru Ștefan cel Mare, de unul din cei mai mari istorici din lume! Cealaltă tot așa, de nu și mai prețioasă — e cea atribuită dișului Domnitor al Moldovei de tripla Tiară din Roma, ce-o portă capul întregi lumii catolice apusene. Eară a treia corōnă, — încă mai mândră, mai scumpă și mai fascinatoare, ce rotéză majestos peste cele două, — este corōna, cu care onoră memoria Domnitorului Ștefan cel Mare, Acela, ce șede adă pe escelsul Tron al Austriei.

Dăr colo, imprejurul Altarului, ce e pus pe rădăcina Paltinului, în care se implântă „darda“ cea mai puternică și mai fulgerătoare a celor „Trei arcași?“ Ce vėd? — Vėd pe Metropolitul țerii Teocist, cu Archierei, Archimandriți, preoți și diaconi, la un loc șese-deci și patru de persoane bisericesci, psalmodind rugă

— în prezența tuturor boierilor și a unei mulțimi mari de popor — pentru acel *Mare Bărbat al neamului românesc*, care pentru sublima și cereșca menire a omenimei, — pentru sânta instituțiune a **Creștinismului**, ce cuprinde în sine și unica adevărată *Civilizațiune*, este atăt de glorios și meritat, încât glasurile cele mai autorizate și mai competente din lume îl preamăresc și astăđi!

O, dăr colo, imprejurul mormentului, printre acele psalmodii, ce armoniă dulce și fermecătoare se aude? — E imnul Bardului dela Mircesci, parafrasa cea pe cât de poetică și încântătoare, pe atăt și de reală și adevărată, a sublimelor testimonii simbolisate prin cele trei corōne, — pe care imn il cântă brava noastră Junime academică din toate părțile:

„La pōlele Carpaților
Sub acest vechi morment,
Dormi, Erou al Românilor,
O Ștefan, erou sânt!
Ca sentinele falnice
Carpații te păzesc

Și de sublima-ți gloriă
Cu secolii șoptesc.

Când tremurau poporele
Sub aprigi păgâni,
Tu le-apăra-i cu sângele
Vitejilor Români...
Cu drag privindu-ți patria
Și mōrtea cu dispreț,
Măreș în simul luptelor,
Și-n pace ai fost măreș!

In ceriu apune sōrele
Știngend rađele lui
Dăr într'a noastre suflete
Etern tu nu apui.
Prin negura trecutului
O, sacru nvingetor
Lumini cu rađe splendide
Present și viitor!

In timpul vitejiilor
Cuprins de-un sacru dor
Visai unirea Daciei,
Cu-o turmă și-un păstor.
O, mare umbră-eroică
Privește visul tēu;

Uniți suntem în cugete
Uniți în Dumneđeu!

La pōlele Carpaților
Lângă-al tēu vechi morment
Toți în genunchi, o Ștefane,
Depunem jurământ:
„Un gând se-avem în inimele
„Românului popor.
„Aprinși de-amorul gloriei
„Și-al patriei amor!“

Eară acōrdele cele însufletitoare și răpitore ale imnului se urcă spre înălțime și prefăcându-se în mândră splendore a unei aurori de Maiu, ca o aureolă fermecătoare încungiuură gingaș acele trei corōne, er un ecou din ceriuri par'că dișe mult și multe indicătoare cuvinte: „Desbrăcați-vē încălțămintele vōstre, că locul unde vē aflați este sânt!...“

Frătăușul-Nou, Nov. 1895.
Israelie Porumbescu.

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Ianuarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.70
Renta de corone ung. 4%	99.55
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	122.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.80
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.25
Bonuri rurale ungare 4%	95.25
Bonuri rurale croate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii.	151.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hartie austr.	99.60
Renta de argint austr.	99.80
Renta de aur austr.	120.75
Losuri din 860	147.20
Actii de ale Banței austro ungară.	999.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	325.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	352.25
Napoleonori.	9.62
Marci imperiale germane	59.37 1/2
London vista	121.30
Paris vista	48.02 1/2
Rente de corone austr. 4%	99.90
Note italiene.	44.05

Cursul pietei Braşov.

Din 4 Ianuarie 1896.

Banote rom. Cump.	9.51	Vënd.	9.53
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.48
Napoleon-d'ori Cump.	9.57	Vënd.	9.60
Galbeni Cump.	5.66	Vënd.	—
Ruble rusesti Cump.	128.—	Vënd.	—
Marci germane Cump.	59.—	Vënd.	—
Lire turesoii Cump.	10.74	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Nr. 779/1895
a. f. c. sc. d.

Concurs

la postul de profesor de muzică.

Prin acesta se escrie concurs dentru umplerea postului de profesor pentru muzica vocală și instrumentală și pentru cant bisericesc la gimnasiul fundational superior din Năsăud.

Plata profesorului ce e de a se alege, în cei dintâi 3 ani de probă e 600 fl. apoi plata de profesor ordinar de 800 fl. și decenale.

Dela profesorul ce se va alege să cere ca să posedă perfect limba română ca limbă de propunere atât în scriere cât și în vorbire.

Concurențele trebuie să dovedască cu documente autentice, precum absolutoriu și atestate de progres sau atestate finali dela vre-un institut superior pentru instrucțiune în muzică și cântări și anume dela vre-un conservator, că are capacitatea formală de a da instrucțiune în toate instrumentele musicale.

Preferința va avea cel ce va dovedi că a fost în exercițiu practic și a dat învățatură din muzică și cântări la un gimnasiu său la una din școlile medie de asemenea categorii cu succes bun în timp de 3 ani, său că a exercitat în mod practic instruirea în muzică la un institut superior de muzică și cântare, său ca după absolvirea conservatorului a fost tot în atâta timp conducător de orchestră militar de muzică după lege ori statut, său ca conducător a unei capele de muzică din vre-o cetate.

Petițiunile instruate de documentele de lipsă sunt a se înainta la subscrisa comisiune administratoare până la 20 Ianuarie 1896.

Din ședința comisiunii administratoare de fondurile centrale școlastice și de stipendie din districtul Năsăudului, ținută în Năsăud la 18 Noiembrie 1895.

Președinte: **Dr. Ioan Pop.**
Secretar: **Nestor Simon.**

PUBLICAȚIUNE.

In hotarul comunei **Cormeniș** (comit. Solnoc-Dobâca) depărtare de 12—14 kilometri dela gara Restocii, se află de **vëndare** ori **exploatare** o pădure în estensiune de 920 jughere (à 1600 stângini □).

In vecinătate, pe hotarul **Buzașului**, se mai află de vëndut spre exploatare o pădure în estensiune de 600 jughere.

In ambele păduri sunt 23 mii bucăți lemne de **stejar**, în grosime de 20—40 centim., — ér restul sunt lemne de **fag alb** (pentru parchet, scânduri, etc), cam 80 mii bucăți, în grosime de 35—80 centim.

Deș, Decembrie 1895.

Dr. Teodor Mihali,
adv. și propr.

Veritabila
ușor solubila
Cacao Holandesă
din renumita fabrică a lui
BENSDORF în Amsterdam
neîntrecută în calitate și aromă.
Teutsch & Tartler,
Braşov,
Strada Vămei
Nr. 9.

CADOU POTRIVIT DE CRĂCIUN!

Covore de podini din lână curată foarte durabilă, se pot spăla, recomandă

KARL PAUL.

Depositul se află în Hala de mărfuri din Braşov Podu Bătătorilor. Nr. 869,2—3

Cereți

un catalog de prețuri, care trimite gratis și franco

Brüder Placht

prima fabrică de corde și instrumente musicale

Schömbach Nr. 379,
lângă Eger (Boemia).

Trimiterea
cu ramburse

Dacă nu convine
se schimbă.

Recomandă corde și instrumente recunoscută ca cele mai bune, sub garanție. **Violine, Arcuri, Concert-Cellos, Citere, Guitare, Concert-Flaute, Concert-Clarinet, Etuis de Violină.**

Rugăm a se adresa către

Brüder Placht,

— Agenți locali se caută. —

Correspondență: nemțesce, boemesce, ruseste, franțuzește. 84015—20

Numere singuratice à 5 cr. se pot cumpăra în din „Gazeta Transilvaniei” librăria Nicolae Ciurcu.

Publicațiune.

Comitetul bisericilor române gr. or. din Bran, pe baza concesiunii ministeriale dtto 30 Octobre Nr. 79960 I/2, **vinde spre exploatare în total pădurea de brad din muetele „Predușu”** situat în apropiere de centrul Branului, cam la 15 klm. pe un teritoriu de 72 jug., anume asemnat de silvicultorul comitatens, în calea licitațiunii publice și prin oferte timbrate cu 50 cr.

Ofertele trebuie înaintate biroului comitetului până la 10 ore a. m. în ziua licitațiunii.

Amatorii de cumpărare au a depune atât la licitația cât și în oferte vadiu de 600 v. a. fl, ér plus oferințele îndată după finirea licitațiunii e îndatorat a depune în bani gata suma de 2000 fl, ér vadiuli-se va computa la rata din urmă.

Licitația se va ținea **Miercuri în (8 Ianuar 1896) 27 Dec. 1895 la 11 ore a. m. în localul băncii „Parsimonia” în Bran.**

Condițiunile de vëndare se pot vedea la presidiul comitetului.

Bran, în 16 Dec. 1895.

Leontin Puscariu. **George Babeș**
secret.

1—3

„AURARIA”

Institut de credit și economii, societate pe acții, cu sediul în Abrud, întemeiată la 1887.

Capital de acții	30,000 fl.
Fonduri de rezervă	20,090 fl.
Și 2,101 depuneri	2.37,106 fl.
Circulația anuală	2.947,822 fl.

Primesce depuneri spre fructificare, după carî cu începerea anului 1896 solvesce **5%**, interese, fără privire la termenul de abdicere, pre lângă abdicere de șesă luni **5 1/2%**, — Darea de venit după interese încă o solvesce institutul separat.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan.

Directiunea institutului.

872,1—3

Comptoarul:
Văczikörut 16
lângă
Basilica

Iustinian M. Grama
BUDAPESTA.
Comerciant engrossist.

Casa
fondată în anul
1872.

Unicul Specialist în produse de Petroleum.

Am onore a avisa onoratul public român, cumcă dela 5 Octomvre a. c. **am primit, din Pensylvania** (America) singurul depozitoriu în specialitatea de Petroleu:

Kaiseroel-Petroleum.

Marca „Imperator”, prima Type blanc neesplodabil, fără miros.

Cântar specific 0.805. Punctul de aprins 40° Abetest. Garantat cu 20—22% consumul mai puțin ca la petroleul indigen. Puterea flacărei cu 15—18% mai mare. Prețul fl. 32 per 100 kilograme, inclusiv vama, Netto, exclusive Barel franco stațiunea drumului ferat ori unde în Ungaria seu Transilvania, Netto Cassa reluare (Nachname).

Cantitatea cea mai mică este un Barel original circa 160 klgr. Netto.

Medalie de aur.

SALVADENT

(Pulvis antisepticus comp. Popini)

Medalie de aur.

Aprobat de consiliul medical superior civil și de cel militar.

Remediu sigur pentru înlăturarea durerilor de măsele și de dinți stricați, precum și a bôlelor de gingii, gură și gât, vindecând chiar nesuferitul miros de gură și guturaiul.

Pentru desinfectarea gurii ca toaletă igienică, **Salvadentul** înlocuesce cu tolos toate apele de gură, toșind resturile dela mâncare, ce putrezesc și infectează.

Salvadentul se mai pôte întrebuința cu succes și în contra scurgerilor de urechi și de nas, înlocuind nesuferitul „Iodoform” în toate ranele și răvirile, ca pansament.

Salvadentul se găsesce în toate farmaciile și drogheriile din țară, precum și la inventator.

Adresa poștală: **POPINI, Bucuresci.**

DEPOSITE: în **Viena** la farmacia **A. Schmidt, I. Lugeck 3;** în **B.-Pesta** la farmacia **I. Török.**

Cutia 60 cr.

831,1C—16